

Sygn. akt IV P 174/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku – IV Wydział Sąd Pracy

w składzie:

Przewodniczący SSR Andrzej Józefowski

Protokolant Paulina Szkutnik

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2014 r. **w Kłodzku**

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) Spółka z o.o. (...) Zakład (...) we W.

o sprostowanie protokołu powypadkowego i ustalenie wypadku przy pracy

I. powództwa oddała;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu i wydatkami poniesionymi w sprawie.

Sygn. akt IV P 174/12

UZASADNIENIE

Powód M. P. domagał się sprostowania protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nr (...) i ustalenia, że wypadek, któremu uległ powód w dniu 4 05 2012 r. spełnia definicję wypadku przy pracy określoną przez ustawę o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 02.199.1673 z późn. zm.),

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że był zatrudniony jest na stanowisku kierownika pociągu. W dniu 04.05.2012 r. powód zgodnie z planem pracy od godziny 3:20 pełnił obowiązki kierownika pociągu nr (...) relacji M. - W. Główny. Podczas obsługi tego pociągu około godziny 7:30 w czasie jazdy na szlaku Ż. - S. powód chcąc podnieść leżącą na podłodze torbę konduktorską o ciężarze ok. 10 kg odczuł silny ból kręgosłupa na wysokości klatki piersiowej, który po chwili ustąpił. Z uwagi na fakt, iż ok. godziny 12:40 powód ponownie odczuwał silne bóle utrudniające oddychanie, został on zabrany karetką pogotowia, do szpitala gdzie w dniach 04 do 25 maja był hospitalizowany.

W protokole powypadkowym nr 012/2012 r. pracodawca przyjął, iż zdarzenie z dnia 04.05.2012 r. nie jest wypadkiem przy pracy, ze względu na tzw. brak przyczyny zewnętrznej.

W ocenie powoda, który do chwili zdarzenia z dnia 04.05.2012 r. nie uskarżał się nigdy na bóle kręgosłupa w odcinku piersiowym i w związku z tym nigdy nie leczył się w tym zakresie, wskazane zdarzenie spełnia definicję wypadku przy pracę, określoną przez ustawę o ubezpieczeniu społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Powód przytoczył pogląd Sądu Najwyższego, według którego pozostające w związku z wykonywaniem pracy zdarzenie zewnętrzne, które było sprawczym czynnikiem nagłego i gwałtownego pogorszenia samoistnych schorzeń pracownika

wyczerpuje przesłanki prawne uznania go za wypadek przy pracy (tak właśnie wyrok z dnia 21 maja 1997 r. II UK 130 OSN 7/998, analogicznie wyrok SN z dnia 18 sierpnia 1999 r. II UKN 87/99 05NP 2000/20/760).

Strona pozwana (...) Spółka z o.o. (...) Zakład (...) we W. wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że dnia 04 maja 2012 powód , zgodnie z planem pracy od godziny 3.20 pełnił obowiązki kierownika pociągu nr (...) relacji M. -W. Główny. Podczas obsługi tego pociągu około godziny 7,30 w czasie jazdy na szlaku Ż. -S. nastąpił wstrząs pudła wagonu (...) powodujący upadek torby konduktorskiej z siedzenia na podłogę przedziału służbowego . Powód, aby podnieść tę torbę schylił się opierając prawą rękę o stolik i w momencie jej uniesienia odczuł silny ból kręgosłupa na wysokości klatki piersiowej, który po chwili ustąpił. Po przyjeździe do stacji W. Główny o fakcie tym powiadomił Dyspozytora Zakładu oświadczając ,że mimo niedomagań jest w stanie wykonywać dalszą pracę związaną z obsługą kolejnego pociągu nr (...) relacji W. G. K. G.. Około godziny 12,40 po zakończeniu pracy na stacji K. G. z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia (ponowne wystąpienie bólu pomiędzy łopatkami utrudniającego oddychanie) , powód karetką pogotowia zabrany został do szpitala , gdzie po rozpoznaniu zmian dyskopatycznych kręgosłupa pozostał na leczeniu od 04 do 25 maja 2012 roku.

W czasie pełnienia służby w dniu 04.05.2012 powód wykonywał czynności wynikające z zajmowanego stanowiska przewidziane w Instrukcji (...) o technice i organizacji pracy drużyn konduktorskich pociągach pasażerskich . Praca ta nie odbiegała od przyjętych norm(w tym podnoszenia przedmiotów) i nie miały miejsca żadne utrudnienia mające istotny wpływ na zmiany stanu zdrowia. Powód posiadał odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz aktualne szkolenia w zakresie BHP ukończonego dnia 18.04.2012 roku z wynikiem pozytywnym. Ostatnie badania lekarskie przeprowadzone zostały w dniu 07.06.2011 roku bez przeciwwskazań w zatrudnieniu na dotychczasowym stanowisku pracy.

Pozwany nie uznał i nie uznaje zgłaszanego roszczenia za wypadek przy pracy, z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej. Dolegliwości kręgosłupa wystąpiły z przyczyn wewnętrznych organizmu wskutek objawów istniejącego wcześniej stanu chorobowego(zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych kręgosłupa z obecnością przepuklin i wypuklin międzykręgowych wywołujących podrażnienia korzeni nerwowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 04.05.2012 r. powód zgodnie z planem pracy od godziny 3:20 pełnił obowiązki kierownika pociągu nr (...) relacji M. - W. Główny. . Podczas obsługi tego pociągu około godziny 7,30 w czasie jazdy na szlaku Ż. -S. nastąpił wstrząs pudła wagonu (...) powodujący upadek torby konduktorskiej z siedzenia na podłogę przedziału służbowego . Powód w celu podniesienia torby, schylił się opierając prawą rękę o stolik i w momencie jej uniesienia odczuł silny ból kręgosłupa na wysokości klatki piersiowej, który po chwili ustąpił. Po przyjeździe do stacji W. Główny o fakcie tym powiadomił Dyspozytora Zakładu oświadczając ,że mimo niedomagań jest w stanie wykonywać dalszą pracę związaną z obsługą kolejnego pociągu nr (...) relacji W. Główny- K. Główny.

Około godziny 12,40 po zakończeniu pracy na stacji K. Główny z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia (ponowne wystąpienie bólu pomiędzy łopatkami utrudniającego oddychanie, powód karetką pogotowia zabrany został do szpitala , gdzie po rozpoznaniu zmian dyskopatycznych kręgosłupa pozostał na leczeniu od 04 do 25 maja 2012 roku.

(dowód : dokumentacja powypadkowa, zeznania świadków T. G., J. Ś., Z. S., zeznania powoda,)

Całkowita waga torby konduktorskiej powoda wynosiła 10,25 kg.

(dowód : protokół z komisijnego ważenia torby konduktorskiej k 6)

W okresie od 4 05 2012 r. do 10 05 2012 r. powód był hospitalizowany na oddziale neurologii z rozpoznaniem zespołu bólowego kręgosłupa piersiowego

(dowód : karta informacyjna leczenia szpitalnego k 7)

Powód posiadał odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz aktualne szkolenia w zakresie BHP ukończonego dnia 18.04.2012 roku z wynikiem pozytywnym. Ostatnie badania lekarskie przeprowadzone zostały w dniu 07.06.2011 roku bez przeciwwskazań w zatrudnieniu na dotychczasowym stanowisku pracy.

(dowód: akta osobowe powoda)

W protokole nr 012/2012 ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy stwierdzono, że dnia 04 maja 2012 powód M. P. , zgodnie z planem pracy od godziny 3.20 pełnił obowiązki kierownika pociągu nr (...) relacji M. -W.G.y. Podczas obsługi tego pociągu około godziny 7,30 w czasie jazdy na szlaku Ż. -S. nastąpił wstrząs pudła wagonu (...) powodujący upadek torby konduktorskiej z siedzenia na podłogę przedziału służbowego . Kierownik pociągu , powód w sprawie , by podnieść tę torbę schylił się opierając prawą rękę o stolik i w momencie jej uniesienia odczuł silny ból kręgosłupa na wysokości klatki piersiowej który po chwili ustąpił. Po przyjeździe do stacji W.G.y o fakcie tym powiadomił Dyspozytora Zakładu oświadczając ,że mimo nie domagań jest w stanie wykonywać dalszą pracę związaną z obsługą kolejnego pociągu nr (...) relacji W.G.- K.G.e. Około godziny 12,40 po zakończeniu pracy na stacji K.G.e z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia (ponowne wystąpienie bólu pomiędzy łopatkami utrudniającego oddychanie, powód karetką pogotowia zabrany został do szpitala , gdzie po rozpoznaniu zmian dyskopatycznych kręgosłupa pozostał na leczeniu od 04 do 25 maja 2012 roku. W czasie pełnienia służby w dniu 04.05.2012 powód wykonywał czynności wynikające z zajmowanego stanowiska przewidziane w Instrukcji (...) o technice i organizacji pracy drużyn konduktorskich pociągach pasażerskich . Praca ta nie odbiegała od przyjętych norm(w tym podnoszenia przedmiotów) i nie miał) miejsca żadne utrudnienia mające istotny wpływ na zmiany stanu zdrowia. Powód posiadał odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz aktualne szkolenia w zakresie BHP ukończonego dnia 18.04.2012 roku z wynikiem pozytywnym. Ostatnie badania lekarskie przeprowadzone zostały w dniu 07.06.2011 roku bez przeciwwskazań w zatrudnieniu na dotychczasowym stanowisku pracy. Zespół powypadkowy nie uznał zdarzenia za wypadek przy pracy, z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej. Dolegliwości kręgosłupa wystąpiły z przyczyn wewnętrznych organizmu wskutek objawów istniejącego wcześniej stanu chorobowego(zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych kręgosłupa z obecnością przepuklin i wypuklin międzykręgowych wywołujących podrażnienia korzeni nerwowych). Zdarzenie nie odpowiada definicji wypadku przy pracy zawartego w art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 o ubezpieczeniu z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

(dowód : protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nr 012/2012 k 4- 5)

W piśmie z dnia 23 05 2012 r. kierownik Poradni Medycyny Pracy (...) S.A. wskazał, że zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa powstają najczęściej przez wiele lat na podłożu wieloczynnikowym. Zespół bólowy korzeniowy kręgosłupa jest natomiast czasowym przemijającym zaostrzeniem choroby przewlekłej i wynika najczęściej z jakiegoś incydentu zadziałania przeciążeniowego czynnika zewnętrznego. W zdarzeniu, któremu uległ powód zespół bólowy mógł być spowodowany dźwignięciem torby konduktorskiej w pozycji skłono-skrętu i wynikać z ucisku i silnego podrażnienia korzeni nerwowych. W przypadku istnienia zmian zwyrodnieniowych , a zwłaszcza dyskopatycznych z obecnością przepuklin i wypuklin krążków międzykręgowych należy zwrócić szczególną uwagę na zasady ergonomicznego dźwigania i wykonywania innych czynności służbowych celem uniknięcia powtórnych ostrych zespołów korzeniowych.

(dowód : pismo kierownika Poradni Medycyny Pracy (...) S.A. k 36)

W badaniu MR kręgosłupa piersiowego powoda z 7 maja 2012 r. stwierdzono u powoda na poziomie Th7-Th8 niewielką pośrodkowo-lewoboczną wypuklinę krążka m/k z dyskretnym uciskiem na worek oponowy i nieznacznym zwężeniem lewego zachyłku bocznego kanału kręgowego.

W badaniu MR odcinka szyjnego kręgosłupa powoda z dnia 6 08 2012 r. stwierdzono rozległe zmiany zwyrodnieniowe z osteofitami oraz dyskopatię wielopoziomową na C-4-C-5 wypukliny uciskające worek oponowy na C6-C7 wypuklinę uciskającą worek oponowy i lewy korzeń nerwowy C7

(dowód : dokumentacja medyczna dotycząca powoda)

Zgodnie z opisem MR znajdującym się na karcie informacyjnej leczenia szpitalnego powoda stwierdzono u niego w odcinku piersiowym kręgosłupa obecność niewielkiej pośrodkowo - lewobocznej wypukliny krążka międzykręgowego, która dyskretnie uciska na worek oponowy i nieznacznie zwięża lewy zachyłek boczny kanału kręgowego. Jest bardzo mało prawdopodobne, by jednorazowy czynnik zewnętrzny w postaci dźwignięcia ciężaru mógł spowodować tego typu skutek, natomiast czynnik zewnętrzny w postaci dźwignięcia ciężaru na pewno mógł spowodować dolegliwości bólowe, wcześniej już te zmiany musiały być, jedynie pogłębiły się i spowodowały duże dolegliwości bólowe, na skutek dźwignięcia ciężaru.. W odcinku szyjnym kręgosłupa powoda zobrazowano zmiany zwyrodnieniowo - zniekształcające kręgów szyjnych i wielopoziomową dyskopatię. Są to zmiany samoistne, które niekorzystne czynniki zewnętrzne mogą nasilać lub ewentualnie mogą się przyczyniać do ich powstawania w długim okresie czasu, a zatem w mojej ocenie okoliczność, iż powód 4 maja 2012r. dźwignął torbę konduktorską nie mogły wykazać zmian opisanych w obydwu MR, albowiem to za krótki czas pomiędzy zdarzeniem zewnętrznym, a opisanymi badaniami MR.

Zgodnie z wynikiem tego MR nastąpiła niewielka progresja zmian zwyrodnieniowo- wytwórczych u powoda. Opisane u powoda zmiany w 2012r. w rezonansach kręgosłupa szyjnego i piersiowego nie były następstwem dźwignięcia przez niego torby, mogły jedynie one wywołać dolegliwości bólowe występujących już wcześniej zmian. Zmiany obserwowane w kręgosłupie szyjnym i piersiowym powoda nie musiały mu dawać dolegliwości bólowych pomimo, iż następowały w procesie długotrwałym, natomiast czynnik zewnętrzny np. w postaci tego, iż powód dźwignął torbę mógł to uzewnętrznic. Natomiast ta zewnętrzna okoliczność ujawniła wcześniej istniejącą chorobę samoistną, poprzez nasilenie dolegliwości bólowych.

(dowód : zeznania świadka E. U.)

Zgodnie z opinią biegłego z zakresu neurologii powód cierpi na zmiany zwyrodnieniowe z osteofitozą oraz wielopoziomową dyskopatię kręgosłupa szyjnego (C4-C5, C5-C6, C6-C7) i piersiowego (Th7-Th8) z przewlekłym zespołem bólowym .

Schorzenia powoda są schorzeniami samoistnymi przewlekłymi i postępującymi. Incydent z dnia 4 05 2012 r. nie spełnia warunków do uznania go za wypadek przy pracy. W incydencie z dnia 4 05 2012 r. powód wykonywał prace, które nie odbiegały od dotychczasowych – dźwignięcie torby konduktorskiej o wadze 10 kg w pozycji skłono-skreću mogło wywołać zespół bólowy w odcinku dolnym kręgosłupa piersiowego z następowym utrudnieniem ruchów oddechowych klatki piersiowej u osoby ze zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi.

(dowód : opinia biegłego z zakresu neurologii k 127-129)

Sąd zważył :

Problematykę wypadków przy pracy reguluje obecnie ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.).

W myśl art. 3 ust. 1 powołanej ustawy za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, która nastąpiła w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Z powyższego wynika, iż wypadkiem przy pracy jest zdarzenie nagle, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć i pozostające w związku rzeczowym, czasowym i miejscowym z pracą.

W ocenie Sądu z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że uraz kręgosłupa powoda był wynikiem jego schorzeń samoistnych, a nie wypadkiem przy pracy jako zdarzeniem wywołanym przyczyną zewnętrzną.

Zdarzenie spełniające kryterium "nagłości" dla uznania go za wypadek przy pracy musi bowiem zostać wywołane przyczyną zewnętrzną, co oznacza, że nie może pochodzić z organizmu pracownika dotkniętego zdarzeniem.

Istotne jest, aby decydujące znaczenie w spowodowaniu urazu lub śmierci pracownika miał jednak bodziec tkwiący poza organizmem poszkodowanego pracownika.

W wyroku z dnia 4 kwietnia 2012 r. (II UK 181/11 - LEX nr 1216850) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że „ Co do zasady wykonywanie zwykłych (typowych, normalnych), choćby stresujących lub wymagających dużego wysiłku fizycznego, czynności (obowiązków) przez pracownika, który zmarł w wyniku zasląbnienia w czasie i miejscu wykonywania zatrudnienia, nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy, gdyż sama praca nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy, ale może nią być dopiero określona nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną”.

W ocenie Sądu Najwyższego wykonywanie zwykłych czynności (normalny wysiłek, normalne przeżycia psychiczne) przez pracownika nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy. Musi zatem nastąpić szczególna (nadzwyczajna) okoliczność w przebiegu pracy, aby czynnik samoistny pochodzący z wnętrza organizmu pracownika mógł być uznany za skutek przyczyny zewnętrznej. Może to być szczególny (nadmierny, wyjątkowy) wysiłek fizyczny, wykonywanie pracy przez pracownika przemęczonego jej dotychczasową intensywnością i rozmiarem albo bez odpoczynku przez dłuższy czas, nakazanie przez pracodawcę pracy bez uwzględnienia treści zaświadczenia zawierającego przeciwwskazanie do jej wykonywania, szczególne (nadzwyczajne, nietypowe) przeżycie wewnętrzne (stres, uraz psychiczny) w postaci emocji o znacznym nasileniu powstałe wskutek okoliczności nietypowych dla normalnych stosunków pracowniczych. Oznacza to, że co do zasady wykonywanie zwykłych (typowych, normalnych), choćby stresujących lub wymagających dużego wysiłku fizycznego, czynności (obowiązków) przez pracownika, który nawet zmarł w wyniku zasląbnienia w czasie i miejscu wykonywania zatrudnienia, nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy, gdyż sama praca nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy, ale może nią być dopiero określona nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną .

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009 r. (I PK 79/09 - LEX nr 553670) wyjaśniono, że – „ Wykonywanie zwykłych (typowych, normalnych), choćby wymagających dużego wysiłku fizycznego, czynności (obowiązków) przez pracownika, który doznał zawału serca w czasie i miejscu wykonywania zatrudnienia, nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy, gdyż "sama praca" nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy, ale może nią być dopiero określona nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną” .

Począwszy od uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1963 r., III PO 15/62 (OSNCP 1963 nr 10, poz. 215; OSPiKA 1964 nr 2, poz. 23 z glosą W. Dżułyńskiego i glosą J. Pasternaka), w orzecznictwie przyjmuje się, że uszczerbek na zdrowiu pracownika spowodowany chorobą samoistną (zawał serca, udar mózgu, perforacja żołądka), wywołany nadmiernym w okolicznościach danego wypadku wysiłkiem (stressem) pracownika może stanowić wypadek przy pracy.

Zdecydowanie jednak przeważa (zwłaszcza w ostatnim okresie) pogląd, że wykonywanie zwykłych czynności (normalny wysiłek, normalne przeżycia psychiczne) przez pracownika, który doznał zawału serca w czasie i miejscu wykonywania zatrudnienia, nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy (por. uchwałę z dnia 6 maja 1976 r., III PZP 2/76, OSNCP 1976 nr 11, poz. 239; NP 1978 nr 1, s. 154 z glosą J. Mazurka oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 1977 r., III PRN 12/77, OSNCP 1977 nr 12, poz. 248; z dnia 7 października 1986 r., II URN 166/86, OSNCP 1988 nr 2-3, poz. 37; PiZS 1988 nr 7, s. 63 z glosą J. Cholewińskiej-Trzcianki; z dnia 27 marca 1987 r., II PRN 3/87, OSPiKA 1988 nr 3, poz. 50 z glosą J. Logi; z dnia 14 lutego 1996 r., II PRN 2/96, OSNAPiUS 1996

nr 17, poz. 252; z dnia 16 kwietnia 1997 r., II UKN 66/97, OSNAPiUS 1998 nr 2, poz. 53; z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 407/97, OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 644; z dnia 25 stycznia 2000 r., II UKN 347/99, OSNAPiUS 2001 nr 11, poz. 395 i z dnia 4 października 2000 r., I PKN 70/00, (OSNAPiUS 2002 nr 11, poz. 262, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 lutego 2000 r., III AUa 864/99, OSA 2001 nr 10, poz. 71).

Musi więc wystąpić szczególna (nadzwyczajna) okoliczność w przebiegu pracy, aby zawał serca (zawsze będący przecież skutkiem choroby samoistnej, wewnętrznej) mógł być uznany za skutek przyczyny zewnętrznej. Może to być szczególny (wyjątkowy, nadmierny) wysiłek fizyczny, np. wskutek polecenia pracownikowi, by wykonał pracę trwającą dłużej niż dopuszczalny limit godzin (wyrok z dnia 1 lutego 1968 r., I PR 449/67, OSNCP 1968 nr 12, poz. 216) albo dźwiganie lub przesuwanie ciężkiego przedmiotu w niedogodnej pozycji (uchwały z dnia 9 kwietnia 1968 r., III UZP 1/68, OSPiKA 1969 nr 3, poz. 57 z glosą T. Swinarskiego i z dnia 19 maja 1980 r., III PZP 5/80, OSNCP 1980 nr 12, poz. 228 oraz wyroki z dnia 10 lutego 1977 r., III PR 194/76, OSNCP 1977 nr 10, poz. 196; z dnia 16 lutego 1977 r., III PRN 55/76, OSPiKA 1978 nr 12, poz. 217 z glosą G. Bieńka; z dnia 29 stycznia 1997 r., II UKN 70/96, OSNAPiUS 1997 nr 18, poz. 357; z dnia 2 października 1997 r., II UKN 281/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 456; z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 419/00, OSNP 2003 nr 5, poz. 136; z dnia 12 lutego 2004 r., II UK 236/03, LEX nr 390137 i z dnia 4 kwietnia 2006 r., II UK 152/05, LEX nr 390135), albo wskutek przystąpienia do pracy po okresie dłuższego urlopu, czy też wykonywania jej przez pracownika przemęczonego dotychczasową jej intensywnością i rozmiarem oraz bez odpoczynku przez dłuższy czas (wyrok z dnia 30 czerwca 1999 r., II UKN 22/99, OSNAPiUS 2000 nr 18, poz. 696), a także, gdy pracodawca nakazuje pracę, nie uwzględniając treści zaświadczenia obejmującej przeciwwskazania do jej wykonywania (wyrok z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 192/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 5, s. 269). Może to być także szczególne (nadzwyczajne, nietypowe) przeżycie wewnętrzne (stres, uraz psychiczny) w postaci emocji o znacznym nasileniu powstałe wskutek okoliczności nietypowych dla normalnych stosunków pracowniczych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1986 r., II PR 1/86, PiZS 1986 nr 8, s. 74; z dnia 24 marca 1995 r., II PRN 1/95, OSNAPiUS 1995 nr 17, poz. 216 i z dnia 11 lutego 1999 r., II UKN 472/98, OSNAPiUS 2000 nr 7, poz. 292 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 kwietnia 1994 r., III AUr 853/93, Prawo Pracy 1995 nr 1, s. 41).

Oznacza to, że wykonywanie zwykłych (typowych, normalnych), choćby wymagających dużego wysiłku fizycznego, czynności (obowiązków) przez pracownika, który doznał zawału serca w czasie i miejscu wykonywania zatrudnienia, nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 1999 r., II UKN 128/99, LexPolonica nr 348613), gdyż "sama praca" nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy, ale może nią być dopiero określona nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną (wyrok z dnia 28 marca 2001 r., II UKN 283/00, OSNAPiUS 2002 nr 22, poz. 555).

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2006 r. (II UK 152/05 - LEX nr 390135) przedstawiono pogląd, że „ Warunkiem uznania wysiłku fizycznego za przyczynę zewnętrzną stanowiącą nieodzowny element zdarzenia jako wypadku przy pracy jest ustalenie, iż wysiłek ten w sposób istotny i nagły przyspieszył lub pogorszył istniejący u pracownika stan chorobowy wywołany schorzeniem samoistnym” .

Wysiłek fizyczny powodujący w czasie pracy uszkodzenie organu wewnętrznego pracownika dotkniętego schorzeniem samoistnym może uzasadniać uznanie tego zdarzenia za wypadek przy pracy, jeżeli wysiłek ten, będący zdarzeniem zewnętrznym, w sposób istotny przyspieszył bądź pogorszył istniejący już stan chorobowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1977 r., III PRN 46/76, PiZS z 1977 r. nr 1, str. 44 oraz z dnia 10 lutego 1977 r., III PR 194/76, OSNC nr 10, poz. 196). W wyroku z dnia 5 lutego 1997 r., II UKN 85/96 (OSNAPiUS nr 19, poz. 386).

Warunkiem uznania wysiłku fizycznego za przyczynę zewnętrzną stanowiącą nieodzowny element zdarzenia jako wypadku przy pracy jest ustalenie, iż wysiłek ten w sposób istotny i nagły przyspieszył lub pogorszył istniejący u pracownika stan chorobowy wywołany schorzeniem samoistnym.

Z kolei w wyroku z dnia 20 sierpnia 2002 r. (II UKN 554/01- LEX nr 1164732) podkreślono, że „ Sama praca nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy, ale dopiero określona nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną”.

Jak zauważył Sąd Najwyższy wykonywanie pracy zawsze związane jest z pewnym wysiłkiem i podobnie jak inne czynności życiowe z pewnym stresem. Aby uznać wykonywanie pracy za przyczynę zewnętrzną zdarzenia wysiłek lub stres musi być nadmierny.

Przyczyna zewnętrzna jest określana jako przyczyna sprawcza, gdyż powinien być to taki czynnik, który wśród zespołu przyczyn rozstrzygnął o powstaniu szkodliwego skutku (obrażeń ciała, śmierci), bez którego zaistnienia zdarzenie nie nastąpiłoby, zaś powstała szkoda na osobie byłaby wyłącznym skutkiem wystąpienia przyczyn wewnętrznych. Ustalenie przyczyny sprawczej wiąże się z określeniem miary jej wpływu na powstanie zdarzenia, bowiem przyczyna zewnętrzna powinna znacząco wpłynąć na powstanie zdarzenia. Należy więc podkreślić, że przyczyna zewnętrzna może mieć charakter przyczyny współsprawczej zdarzenia, obok wystąpienia przyczyny wewnętrznej, jednakże przyczyna zewnętrzna powinna mieć wpływ **dominujący na powstanie zdarzenia**

Zebrany w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy nie daje dostatecznych podstaw do uznania zdarzenia z dnia 4 maja 2012 r. za wypadek przy pracy . Przebieg pracy powoda zasadniczo nie odbiegał od codziennego wykonywania przez powoda pracy. Podźwignięcie torby konduktorskiej o wadze 10 kg nie może być kwalifikowane jako przyczyna zewnętrzna wypadku przy pracy. Do uznania , że podniesienie przez powoda torby konduktorskiej było zewnętrzną przyczyną wypadku przy pracy konieczne byłoby ustalenie, że oddziaływanie tego czynnika było dominujące, przekraczające 50 %.

Tymczasem z opinii biegłego z zakresu medycyny wynika, że incydent z dnia 4 05 2012 r. nie spełnia warunków do uznania go za wypadek przy pracy. W incydencie z dnia 4 05 2012 r. powód wykonywał prace, które nie odbiegały od dotychczasowych – dźwignięcie torby konduktorskiej o wadze 10 kg w pozycji skłono-skrętu mogło wywołać zespół bólowy w odcinku dolnym kręgosłupa piersiowego z następowym utrudnieniem ruchów oddechowych klatki piersiowej u osoby ze zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi.

Jak wiarygodnie zeznał świadek E. U. – lekarz neurolog – u powoda stwierdzono w odcinku piersiowym kręgosłupa obecność niewielkiej pośrodkowo - lewobocznej wypukliny krążka międzykręgowego, która dyskretnie uciska na worek oponowy i nieznacznie zwęża lewy zachyłek boczny kanału kręgowego. W odcinku szyjnym kręgosłupa powoda zobrazowano zmiany zwyrodnieniowo - zniekształcające kręgow szyjnych i wielopoziomową dyskopatię. Są to zmiany samoistne, które niekorzystne czynniki zewnętrzne mogą nasilać lub ewentualnie mogą się przyczyniać do ich powstawania w długim okresie czasu, a zatem okoliczność, iż powód 4 maja 2012r. dźwignął torbę konduktorską nie mogły wykazać zmian opisanych w obydwu MR, albowiem to za krótki czas pomiędzy zdarzeniem zewnętrznym, a opisanymi badaniami MR.

Trafnie więc strona pozwana przyjęła, że powód nie uległ wypadkowi przy pracy ze względu na brak przyczyny zewnętrznej. Dolegliwości kręgosłupa wystąpiły z przyczyn wewnętrznych organizmu wskutek objawów istniejącego wcześniej stanu chorobowego(zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych kręgosłupa z obecnością przepuklin i wypuklin międzykręgowych wywołujących podrażnienia korzeni nerwowych.

Warto zauważyć , że powód został przyjęty do szpitala w dniu 4 05 2012 r. z rozpoznaniem zespołu bólowego kręgosłupa piersiowego, a badaniem MR wykazano na poziomie Th-7-Th-8 obecność niewielkiej pośrodkowo-lewobocznej wypukliny krążka międzykręgowego, która dyskretnie uciska na worek oponowy i nieznacznie zwęża lewy zachyłek boczny kanału kręgowego.

W takiej sytuacji do zdarzenia takiego jak w dniu 4 05 2012 r. mogło dojść w każdej chwili , zwłaszcza poza pracą (czasem i miejscem pracy).

Należy po raz kolejny przypomnieć, że w dniu 4 05 2012 r. praca powoda nie odbiegała od przyjętych norm i nie wystąpiły jakiegokolwiek nadzwyczajne okoliczności pozwalające wiązać pracę powoda z doznany urazem.

Okoliczność , że powód nie leczył się przed dniem 4 05 2012 r. na schorzenia kręgosłupa nie wyklucza aby takie schorzenia u powoda bezobjawowo nie istniały.

Wskazywana przez powoda przyczyna zewnętrzna wypadku w postaci wahnienia wagonu pociągu nie została w żaden sposób przez lekarzy powiązana z wypadkiem powoda.

Zeznania świadków T. G., J. Ś., Z. S. , E. U. zasługiwały w pełni na wiarę jako zgodne i znajdujące potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Opinia biegłego z zakresu neurologii jest w ocenie Sądu rzetelna, poprawna merytorycznie i oparta na całokształcie materiału dowodowego.

Sąd oddalił wniosek o powołanie nowego biegłego.

Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 23/97, OSNAPiUS 1997 nr 23, poz. 476; z dnia 14 maja 1997 r., II UKN 108/97, OSNAPiUS 1998 nr 5, poz. 161; z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 131/97, OSNAPiUS 1998 nr 3, poz. 100; z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPiUS 1998 nr 13, poz. 408; z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPiUS 1998 nr 20, poz. 612; z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000 nr 22, poz. 807 oraz z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99, OSNAPiUS 2000 nr 23, poz. 869). Podkreślenia przy tym wymaga, że potrzeba powołania kolejnego biegłego wiązała się ściśle z oceną, czy może być uznany za wypadek przy pracy uraz bólowy pracownika w czasie wykonywania zwykłych (normalnych, typowych) obowiązków pracowniczych, niepołączonego z żadnym szczególnym zdarzeniem (stressem, wysiłkiem fizycznym).

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd zwolnił powoda z kosztów procesu i zwrotu poniesionych wydatków. O takim rozstrzygnięciu przesądził wzgląd na charakter sprawy , której wynik zależny jest w znacznej mierze o opinii biegłych lekarzy.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji.